

До ръководителя
на катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“
Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Росица Колева
Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов
Катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“
Научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на
стопанската дейност“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „доктор“ по докторска програма „Счетоводна отчетност,
контрол и анализ на стопанската дейност (контрол и анализ)“ в
Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед
№ 1321/03.12.2025 г. на доц. Марин Маринов, ректор на Стопанската
академия (СА)

Автор на дисертационния труд: *Антония Георгиева Желева*

Тема на дисертационния труд: *„Възможности за усъвършенстване на
технологията на последващия митнически контрол“*

Научен ръководител: доц. д-р *Момчил Анто*

1. Информация за докторанта

Докторантът е зачислен по докторска програма „Счетоводна
отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол и анализ)“

към катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“ при факултет „Стопанска отчетност“ на СА съгласно Заповед № 1034/23.11.2022 г. на ректора на СА.

Докторант Антония Желева придобива висшето си образование по специалност „Стопански и финансов контрол“ през 2012 г. и образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Валутен, митнически и данъчен контрол“ през 2014 г. в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов.

Професионалният опит на докторант А. Желева е свързан с контролната дейност – от 2013 г. до момента работи като старши инспектор при Териториална дирекция Митница Русе.

Владее писмено и говоримо английски език.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 219 страници компютърно набран текст, разпределен в: увод, основен текст в три глави, включващ 13 таблици, 26 фигури; заключение; списък на използваната литература и приложения.

В увода на дисертационния труд е обоснована актуалността и значимостта на темата, предмета, обекта, целта и произтичащите от нея задачи, методология, подходи и ограничения на изследването. Дефинирана е тезата, че уеднаквяването на технологията на последващия митнически контрол на национално и европейско ниво и внедряването на съвременни дигитални инструменти при нейното приложение ще допринесе за преодоляването на голяма част от предизвикателствата пред митническия контролен процес. Формулирани са четири задачи на изследването, които конкретизират целта на дисертационния труд.

Последователно в трите глави се изследват теоретични, технологични и приложни аспекти на последващия митнически контрол. В заключението авторът извежда в обобщен вид основните резултати от проведеното цялостно проучване. Тази структура на дисертационния труд осигурява свързаност и дълбочина на съответните части в хода на обосноваването на конкретните съдържателни характеристики, на една или друга хипотеза, модел, подход, съждение, препоръки към управленската практика и пр.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд съдържа научно проучване и анализ на практиката на последващия митнически контрол. Изследователските

постижения на докторанта в научен и приложен смисъл систематизирано могат да се представят в следните няколко направления:

Първо, фокусиране на изследването върху теоретико-концептуалните характеристики на последващия митнически контрол и приложните му форми.

Второ, изследване технологията на последващия митнически контрол.

Трето, ново концептуално разбиране с конкретни стъпки и подход за идентифициране и оценка на основните проблеми в технологията на последващия митнически контрол.

Четвърто, констатиране на конкретни проблеми и обосноваване на предложения за преодоляването им, както и очертаване на възможности за усъвършенстване технологията на последващия митнически контрол.

С резултатите от проучванията, оценките и проведения анализ докторантът успява да докаже валидността на тезата.

Дисертационният труд представлява завършено изследване с конкретни научно-теоретични и приложни резултати, потвърдени с апробирането на аргументиран инструментариум, което доказва, че докторантът притежава адекватно ниво на специализирани познания по тематичното направление, които стоят в основата на избора на темата на дисертацията и изследователската методология, на осмислянето и следването на прагматичен подход към доказване на докторската теза, изпълнението на целите и задачите на проучването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Авторът на дисертационния труд е открил четири приноса. Те са свързани с обогатяване на знанието чрез решаване на важен научен проблем – внедряването на дигитални инструменти и уеднаквяването на технологията на последващия митнически контрол на национално и европейско ниво ще доведат до нейното усъвършенстване и ще допринесат за преодоляване на предизвикателствата пред митническия контролен процес.

Приемам за реалистична и обективно отразяваща изследователските резултати Справката за приносите в автореферата. Според мен водещият принос е по отношение на систематизираните конкретни проблеми в технологията на последващия митнически контрол, очертани въз основа на проведеното практическо проучване: произтичащи от организацията в митническата дейност и произтичащи от оперативната дейност в митническата администрация. Предложените възможности за тяхното редуциране са насочени към подпомагане на митническата администрация

за преодоляване на предизвикателствата пред последващия митнически контрол – изцяло в духа на поставената теза, свързана с намирането на решения за уеднаквяването на технологията на последващия митнически контрол на национално и европейско ниво.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В подкрепа на дисертационния труд са представени четири научни публикации. Считаю, че те отразяват коректно научния потенциал на автора и допринасят за популяризирането сред научната и професионалната общност на изследователските постижения на докторанта.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е в достатъчен обем от 36 страници, като структурно и концептуално възпроизвежда дисертационния труд. Съдържанието му обективно представя целта, задачите, изследователската теза, авторския принос, практическата значимост на изведените научни резултати и обосноващите предложения в проведеното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки и препоръки по дисертацията, тъй като при обсъждането на труда в първичното звено предоставените от мен бележки и препоръки бяха взети под внимание.

8. Заключение

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за прилагането му. Като отчитам актуалността и значимостта на проведеното научно изследване, дефинираните научно-приложни резултати и направените конкретни предложения към управленската практика, давам положителна оценка на дисертационния труд и положително заключение – „за“ присъждането на ОНС „доктор“ по икономика на докторант Ангелия Георгиева Желева по професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол и анализ)“.

19 януари 2026 г.
София

Подпис:
(доц. д-р Росица Колева)